

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Документле

Къабарты-Малкъар Республикада право нызамны жалчытыу жаны бла дайым ишлеген координация кенгешни Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы 2012 жылда 22-чи майда чыгарылган 81-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна торлеуиле кийриуню иосунден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республикада право нызамны жалчытыу жаны бла дайым ишлеген координация кенгешни Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республикада право нызамны жалчытыу жаны бла дайым ишлеген координация кенгешни иосунден» 2012 жылда 22-чи майда чыгарылган 8-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна былай торлеуиле кийрирге:

а) Къабарты-Малкъар Республикада право нызамны жалчытыу жаны бла дайым ишлеген координация кенгешни къауумна Р.Т.Хасановну-Къабарты-Малкъар Республиканы Правительство-суну Председателин-къошарга; б) аны къауумундан К.Х.Боташевни, И.К.Гертнери, Ю.В.Пархоменкону кетериге. 2. Бу Указ анга къал салынган конден башлап кючоне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2013 жылда 22-чи январьда, №10-УГ

А.КАНОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал саугалары жаны бла комиссияны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2012 жылда 24-чу январьда чыгарылган 8-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна торлеуиле кийриуню иосунден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал саугалары жаны бла комиссияны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал саугалары жаны бла комиссияны иосунден» 2012 жылда 24-чу январьда чыгарылган 8-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна былай торлеуиле кийрирге:

а) Комиссияга бу адамланы къошарга: Хасанов Р.Т. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительство-суну Председатели
Марьев И.Е. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительство-суну Председателини биринчи орунбасары
илму эм техника жаны бла секцияга: Семенов П.Г. - Къабарты-Малкъар Республиканы билим беру эм илму министри (секцияны башчысы)
Амшкова Ф.К. - Къабарты-Малкъар Республиканы Профсоюз организацияларыни биригуоню председатели (ыразылыгына кѳре)
Бериктов А.С. - чекленген жууапталыгы болган «Теплосервис» илму-производство фирма» обществовну генеральный директору, «Телемеханика» технопаркни директорларыни советини председатели (ыразылыгына кѳре)
Бишенов А.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны кенгешчиси

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2013 жылда 22-чи январьда, №11-УГ

А.КАНОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти 2007 жылда 16-чи ноябрьда чыгарылган 85-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна торлеуиле кийриуню иосунден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны иосунден» 2007 жылда 16-чи ноябрьда чыгарылган 85-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна былай торлеуиле кийрирге:

а) Комиссияга бу адамланы къошарга: Кумахов М.Л. - Къабарты-Малкъар Республиканы Асламы информация органы, жамуат эм дин организацияла жаны бла министри кулугуну толтурган

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2013 жылда 25-чи январьда, №12-УГ

А.КАНОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти 2007 жылда 16-чи ноябрьда чыгарылган 85-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна торлеуиле кийриуню иосунден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажу комиссиясыны иосунден» 2007 жылда 16-чи ноябрьда чыгарылган 85-УГ номерли Указы бла къабыл кѳрюлген къауумна былай торлеуиле кийрирге:

а) Комиссияга бу адамланы къошарга: Семенов П.Г. - Къабарты-Малкъар Республиканы билим беру эм илму министри
Хасанов Р.Т. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительство-суну Председатели
Шев И.И. - Къабарты-Малкъар Республиканы саулук сакълау эмда курортол министри;
б) Комиссияны къауумундан Ф.К.Амшкова, И.К.Гертнери, Б.С.Паштонову, С.Х.Шахапосовни кетериге. 2. Бу Указ анга къал салынган конден башлап кючоне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2013 жылда 25-чи январьда, №12-УГ

А.КАНОКОВ

Энци операция

Нальчикде бир нечча адамны ѳлтюрген мурдар жокъ этилгенди

Тонене КъМР-ни право нызамны сакълауу органларына Нальчикде Къабарты орамда автосервисни мекямында бандподполковник илени Бѳзюловни Зейтун туралды деген хапар келгенди. Оператив штаб олсагъат тишкили мадарла этгенди. Ол мекямы тѳгерге къуршоуга алынганды. Бандитни саууланганнын эмда ол кѳп адам, ол санда сабиле болган жерге – компютерледе ойначу залга – келип турганын да эсте алып, къоч структурала тап кезуно сакълагандыла. Ол анык жолда чыкъгъанлай, ол ахандыла. Атышуун кезуонде боевик ауур жаралы болуп ѳлгенди. Анда тауушуз керох бла гранат табылгандыла. Оператив штабха белгили болган шартлагга кѳре, 1982 жылда тууган Бѳзюловни Зейтун 2010 жылдан бери федеральни илзуледе болганды, бир неча террорчулук аманлыкъ этгенди, белгили адамланы, ол санда 2012 жылда декабрде республиканы телевиденини директору Геккиланы Казбекни бла Къабарты-Малкъар аграрный университетни ректору Борис Жеруковну, 2012 жылда июнда РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де Следствие управленисыны оледователи Алим Воронковну, 2011 жылда декабрде Хасаняны администрациясыны башчысы Фрийланы Рамазанни, 2012 жылда январьда КъМР-де МВД-ны кулугуну толтурган

Анатоллий Букнини ѳлтюрюрге къатышханды. Артыкъда къоркъулу аманлыкъчыла, ол санда Бѳзюловни да, суратлары бла листовкала, алачны кѳрмюдлерге бла видеороликке саулай республикага жайылгъанларын белгилерге тишшиди. Жамуат алагъа эс бурмай къоймагъанды. Ма гражданланы сакълыкларыны хайрындан жокъ этилгенди мурдар бандитледен бири. Мамыр адамланы бла право нызамны сакълауучулары ара-ларында ачыгъанла жокъдула. Энци операция болган жерде оператив мадарла, тинти ишла да бардырыладыла.

Сора культура министр Руслан Фиров, Куулиланлы Къайсын бла Алим Кешоков республикабызны белгилери болганды кыалгъанларын айтып, алайга келгенде, къабартылы жазуучу урметтен кѳргенде, аны чыгармачылыгын оюнгенде да, жюрек ыразылыгын билдиргенди. Жыйылгъанлары санында республикада белгили жазуучула да бар эдиле. Алачы бир къауумундан оюмларын айтырларын тилегенби. Гадийланы Ибрагим «Эльбрус» китап басманы таматасы болган кезуонде Куулиланлы Къайсынны бла Алим Кешоковну орус тилге кѳчюрюлген назмуларында «Горский песни да кыра» де-

ПРИЕМЪА АЛЫУ

Депутат къолундан келгенни аямазга айтханды

РФ-ни Къырал Думасында Къабарты-Малкъардан депутат – Бюджет жаны бла комитетни председатели Юрий Васильев тонене Нальчикде «Единия Россия» партияны башчысы Дмитрий Медведевни приѳмийинде адамла бла тобшгенди.

Бирийинден, ол КъМР-ни Парламентини депутаты – РФ-ни сыйлы артисти Таужевни Галигатуну къошарганды. Ол андан Нальчикде Музыка театрга ремонт этиуню битдирге себеплик этерин тилеп келгенди. «Театрны коллективни «орамда» къалгъанды, реттеги этерге жарыб жокъду», дегенди. Къурулушка 40 миллион сом кереди. Юрий Васильев бу жарысуно иосунден билгени айтханды эмда болушурга сѳз бергенди.

Примѳга Закововдан Кристина Канюева да кѳлгенди. Юч жыл мындан алгъа аны этрин аманлыкчыла ѳлтурген эдиле, ол полицияда следователь болуп ишлегенди. Андан бери Кристина битеу документлени хазыр этгенликте, анга фатар бериге унамаздыла. «Мени ишле министр бла да тобшгенме, алачы ол бюджетде ачха жокъду,

Фатар бералмайла, дегенди», - деп жарыгъанды тиширду. Юрий Васильев ул законнга бузукълукъ болганын чертгенди.

«РФ-ни ич ишле министрини аты деп жазыгъанды керекди. Мен жарысуугуно аныгъланма, аны кеси контролола аламы», - деп

ышандырганды депутат. Ахыры 2-чи бетдеди.

ЭСПЛЕ ЧЫГЪАРЫУ

Къыралны онг кѳз бла къарауу - айныуно ышангылы себеби

Кѳп болмай бизни корреспондентибиз Черек район администрациясыны башчысы орунбасары, районну эл молк эм аш-азыкъ управленянысы начальниги Улошаны Хасан бла тобшиш, бытыргы ишлерини иосунден хапар айтырын тилегенди.

Хасан Хусеинович, бек алгъа сѳзгѳн жаны къырал керюмюледе бла бошагъ-ныгызыны иосунден айтсанг эди. Битеу алып айтханда, мелкини торлю-торлю формаларында болган эл молкны къырал чыгаруучула 2012 жылда 1,3 – 1,4 миллиард сом багъасы продукция хазырлагандыла. Башха айтханда, андан районда жашаган хар адам башчыны 52-54 минг сом багъасы жер тенги бир. Медицина рекомендацияла тохташдыр-

туугъа къыралны жанындан уллу магна бериле эм ол болушан да этеди. Сизде ол жаны бла хал къалайды? - Бу жаны бла да ишн къолдан келгенича бардырырга керешибиз. Районда малчылыкны, терек бахчылыкны аягъы иосуне салыр ючюн, иленини торлю-торлю фирмаларында болган предриятларыны къурауну андан ары бардырабыз. Бюджетте аладан 70-си эсепге алынганды, ол санда 64 коллектив-фермер мюлкке ишле туралдыла. Бир къауум элдеде «Мокаев», «Холаханов», «Моллаев», «Гав», «Дарган», «Хочуев», «Чочаев», «Рахев», «Османов» мюлкледѳ тууарлары эм къойланы саны ити кесекди.

Чекленген жууапталыгы болган «Черек 1» обществовну мурдорунда сѳт берген эки минг эчки тутарна ордн хазыр этилгенди. Бусагъатда мында заониский къумалагдан 400-су барды. Хар эчки 2,5 – 3 литр сѳт береди. Андан алынган продукция (бишакъ, сѳт, айран) эллиге сатылады. Дагъдыла 1,5 минг эчки сатып алырга план барды.

Заргаж элде 600 ийнек сыйынган сѳт комплекси жангырт бошалганды. Немисли селекцияны симменталь къумалыларында дагъдыла 500 ийнек келтирилгенди. Бусагъатда ала санитр контрольадыла. Бабугент элде да мал орунлагга ремонт этилтиди. Чекленген жууапталыгы болган «Черек 1» обществовну мурдорунда сѳт берген эки минг эчки тутарна ордн хазыр этилгенди. Бусагъатда мында заониский къумалагдан 400-су барды. Хар эчки 2,5 – 3 литр сѳт береди. Андан алынган продукция (бишакъ, сѳт, айран) эллиге сатылады. Дагъдыла 1,5 минг эчки сатып алырга план барды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ХУРМЕТЛЕУ

Туугъан жерибизни бек сыйлы белгилеринден бири

Тонене белгили къабартылы жазуучу, КъМР-ни халкъ поэти, Социалат Урунуу Жигити Алим Пшемхович Кешоковну жашаудан кетген кюнюн эсгерип, аны атын юрютген орамдагы эсгермесини кътында жыйылу болганды. Кюнюн халы осалгъа айланп, жууну де жууну, алайга жыйылгъанлы кыйналгъанларын сезгенден болур эди, баям, аны къурагъанла, башха жылдада, сѳз айтмагъандыла. Жаланда закыйни гол къасыма салынгандыла.

Сора культура министр Руслан Фиров, Куулиланлы Къайсын бла Алим Кешоков республикабызны белгилери болганды кыалгъанларын айтып, алайга келгенде, къабартылы жазуучу урметтен кѳргенде, аны чыгармачылыгын оюнгенде да, жюрек ыразылыгын билдиргенди. Жыйылгъанлары санында республикада белгили жазуучула да бар эдиле. Алачы бир къауумундан оюмларын айтырларын тилегенби. Гадийланы Ибрагим «Эльбрус» китап басманы таматасы болган кезуонде Куулиланлы Къайсынны бла Алим Кешоковну орус тилге кѳчюрюлген назмуларында «Горский песни да кыра» де-

ген китаны чыгаргъанларын эсгергенди. Аны художник – график Герман Паштов кесини ишлери бла бютонда байкъלבдырылган эди, эки да уллу поэтин назмуларын андан да бийликтеге чыгарга. Китап Москвада бардырылган битеудуния кѳрмючге келгенлени сейрге къалдырган эди. Алачы назмуларын орус тилге кѳчюрюлген поэте С. Липкин, Н. Коржавин эм башха Гадий улудан ол аны алагъа да тапдырырын тилегенди. Къайсынны шѳхларына бир талай китаны жибергенди айтханды Гадий упу.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Шимал Кавказ кюн сайын	Къан тамырлары аурунлагга багыуу амалларыны иосунден барганды сѳз	Жюрек тарлыкдан сакъланайыкъ	Жигерликге усталыкъ къошулуп	Озган кемчиликледен дерс алырга	Хакъсыз ѳтмек
2 бет	2 бет	3 бет	3 бет	4 бет	4 бет

Коллегия

РФ-ни Жуулакка тартылганына терсикленине жолуккчылардуу федеральный службасын КъМР-де Управленисын (УФСИН) коллегиясында, озган жылы итгарлы чыгарылып, быйылга планна белгиленинде. Кенешин Управленисын башчысы Василий Федоров бардырганды.

Озган кемчиликтерден дерс алыргыа

КъМР-де коллегияларыны ишлерин озюерге РФ-ни ФСИН-ини башчысын экинчиси Одурад Петрухин да келген эди. Ол, кенешине ачы, быйтык системадан реформадан бери теңда ишленгени санын азайтыргыа тоюнген белгиленинде. Ол а тика келтирмей кыймаганды - быйтык бир нечча колонияда, ол санда Копейкеде, къозгыртуу болгандыла, тутулуу турганыны араларында аманлыканы саны өскенди. «Алай бла тутмакыла бизин сынагачтенде, 2013 жыл да тын болупкы тоюноло, анга хазырларгыа, кемчиликтерден дерсе алыргыа керекбир», дегенди ол.

Федоров айтканыча, озган жыл колонияда крчакчана неча режимне бузуклукк эттене болмаганды. Алай наркотиклени, ички заттаны, мобильный телефонны тутмакылга берирге керешкен кеуиле уа къбегенди. Жуулак тартуу системада реформа улуу болмагачтен аманлык эттенине тутмагыналы, юден тышына къызгарты эркиликтерин сыйыруу неча торнеге салмай, эркилигине башка аманла бла чек салынуу мадарларын кенг хайрыланууга бурулууду. Алай бла быйтык соудле алай онойуу 245 адймак чыгаргызылды. УФСИН-ни таматасы жуулак тартуу системаны ишин тап халга келтирүү жаны бла къзырал политика болгачтен торлеңиленди. «Уголовно-тортуруу системаны айынтүү» федеральный програманы жашауда бардырууну юслеринден да айтканды. Програманын чеклеринде Нальчикин следствие изоляторуно реконструкциясы бардырылды, анда 500 адам туурача жаткырылды.

Уголовно-тортуруу системанын чектеринде Нальчикин следствие изоляторуно реконструкциясы бардырылды, анда 500 адам туурача жаткырылды.

Тутмакылада ишленгени социальный жумушларын тортурууга арт жылда улуу магына берилгенди. Хамид Башоров уголовный-тортуруу системада кеп жылланы ишленгени, право нызамны сактоога салгачтен къыймылары ючюн КъМР-ни Парламенттин Сыйлы грамотасы бла бир къауму адамын саугылаулагы. Зумакчулланы Борис а системада ишленгенин борчлары къыйын, алай жуулак болгачтен четтенди. Ол тутмакылада адамланы праволарын къоруулагы атылып, уголовнооченнин эксперт комиссиясын жыйылуу болгачтен билдиргенди. Анда эгертүүлө къабыл этилини, тишили ишленгенди. Анда ошондо аманлык этип жуулак тартылганы республикадан тышына жиберилмей, кесибизде турчура

этерге керек болганын белгилегенди. Учреденилген жегишпей оеле уа, жангыларын иштерге болуксууда», дегенди Борис Мустваевини.

Ол айтканыча, бир-бир учреждениеда дин тутканынын праволарына бузуклукк этилгенди, ол жаны бла ичкериликке келген таргытуула къбегенди. «Заколанда сактал итерге, камерада намазлыкк туртууга, намаз эттерге чек салынайды, алай бизини учреденилген уа алай шартла болмадыла биз аны эгерттип, прокуратурага да жазганыбыз», дегенди Зумакчул улуу.

Ол уголовный-тортуруучу системада ишленгени жангыламазга, болгон тутулуу тура эсе да, тамбире ол адам эркин болуп, тюз жашауга къайтыргын унутмазга, анга жашауга тоюноерге болушуга кереклисин да белгилегенди.

Бечелваны Илияс колониядада ишленгени профессионалла болурга, билмилерин, сынауларын эсдорюрге чакырганды. Ол тутулуу турганыны заманары зырафина кетме кочон, алаңы дистанцилалы халда окутууга болупкун айтканды. «Аны юксондө биологияда къыралда айтылады, Къабарты-Малкъарда да ол сынауу хайрылангыра керекди», дегенди ол. Бечел улуу ФСИН-ин ишин талдангыруу жаны бла законданы жарашдырырга болушук эттерге жаз болгачтен да айтканды.

Коллегия саугылауу бла бошалганды. Иштерин бийик даражада тортурууга алгыруу ючюн УФСИН-ни келечилерин улуу къауму торло-торлю ведомстволу саугылауга тийишши болганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Ангышпалау

Ызы къалын болсун!

Хурметли редакция! Бу конюнде жерлешибиз, кеп жылдадан бери Черек району административия башчысы Теймуржолду Осмонни жашы Махтиге экономиканы алтынтууга улуу къыйын салгыны ючюн эмда жер-жерли самоуправленине органдада кеп жылланы ачшы ишленгени ючюн «Къабарты-Малкъар Республикасы сыйлы экономистини», деген ат аталганынын юксондөн КъМР-ни Башчысына уулаан оксад, чекеси къулангызы.

Махти Осмоннович тюз жоренгилерден алгышпалайы. Мындан арысында да кеп жыллы саугылауга тийишши болсун. Ююорондон, юдегисинден къууана жашасын!

АТАБИЛЛАНЫ Аслан,
Огары Малкъарны администрациясын башчысы,
КЪАЗАКЪЛАНЫ Борис,
Черек району Урушну, урунуну ветеранлары советини таматасы,
ГЕЛЯПАНЫ Лиза,
Тишируулары советини таматасы.

Терк эм тынгылы

Майскы шахарда тоюнде кеп ачыглангыкыга, ауулауныра жерле адыла. «Самира-кафе ишлеп башлаганы кеп болмайды. Алай шахардыла бери келгирге бек соудле. Мында татылуу миллет

азыкланы эттедиле. Терт тиширүу келгендиги заказларын терк эм тынгылы тамалыган ашарда да, ашаркъыяны шахарда быйланы тургун жерлерине да эттедиле.

Лариса Черкутова бла Мадина Кухтаунова (суратта солдан олтига) жол келгенин татылуу ханлары бла сыйлап ашырадыла.

Суртланы МАМАИЛАНЫ Алий агыанды.

Гранпри

Сыйлы турнирден - «алтынла» бла

Красноярск шахарда эркин тутушудан Голден гранпри «Иван Ярыгин-2013» XXIV халкыла аралы турнир бардырылганды. Анда Россияны жыйымдык командасын санында эригген жерлешпелери Аннуар Гадуев бла Анзор Уришев болмагына ачшы керемделене киргизгенде, 74 килограммда эригген Гадуев финалда Саба Хубежты бла тобешкенди. Биринчи тутушта Аннуар кочлорек болганды. Экинчисинде чеп атуу бла хорлам Хубежтыге

биргелин эди. Алай ючюнчосонде жерлешпелери, битеуеюн кхайрылангы. Сабаны не да этип хорлап, алтын майдал колуу болганды. Европаны эки керем чемпиону Анзор Уришев а 84 килограммда сермешкенди. Финалда ол Магомед Ибрагимов бла тобешкенди. Анзор айтканыча кеп, ол бек кочло болганын себепин хорламын алган бек кыйлы эди. «Олимпиада оюннда бир торлю жетишим болдурамагачтен сора жангыдан

Залим ПШЕНОКОВ, КъМР-ни Спорт эм турим министерствосуну пресс-службасы.

Карате

Эки майдал бла къайтхандыла

Санкт-Петербур шахарда каратеден «Невский факел» деген Битеуерчи эришуле бардырылгандыла. Анга Сибирск районун олимпиада резервари спорт школуну келчиси Тебуланы Мырза-Бек да къатышканды. Ол 67 килограммда эрише биринчилиги ычындырмаганды.

Дагында тырнауучу жаш абсолюттун аурулууда да кочмоу майдалга бла ача саугылау тийишши болганды. Жашын тренери Евгений Могилаеви билдиргенге кере, жуукк кеуиле ол «Талишник болуод», деген халкыла аралы турнирге барлыкчыла. Март айны алында уа факультула жерлешпелери Кисловодск шахарда бардырылгы Россияны чемпионатына къатышырыкчы. Чемпионатына уа энгта да бир тырнауучу Рустам Наушев да хазырланды. Кеси ауулуугунда ол арт эки жылда чемпион ата тийишши болганды келеди.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Мурларпык

Аманлыкчыла жаралы этген погранполицейлик больницада ёлгенди

Россияны МВД-сыны Нальчикде Управленисын 1-чи номерли шахар бөлбөмонно аманлыкчыла жаралы этген полициячи подполковник Анатолий Бучкин бирси кон больницада

да өлгенди. Аны юксондөн КъМР-де МВД-ны пресс-службасы билдиргенди. «Белгили болганына кере, мурдад «Лада Калина» автоматшода (такси) бултурганды», дегенди МВД-да аманлыкчыла жаралы эткен КъМР-де МВД-ны эксперт-криминал арасына жиберилгенди.

Жол

Жалгын аракчы бла тутулгандыла

Къабарты-Малкъарны къулукчулары бу конюнде Залукоаже поселкода ВАЗ-2103 автомашинаны тохтакандыла. Анда уа «Березка» этикеткалары 400 шеша эм «Иушска» этикеткалары бла да 600 шеша аракчы табылганды. Алаңы бир торлю документтери жокчу. Шешала барысы да КъМР-де МВД-ны эксперт-криминал арасына жиберилгенди.

Ол кон дагында «Урух» жол-патруль службаны постунда МАЗ автомашина тохтаканды. Аны водители Краснодар крайда Старомышастовая станицада жашады. Ол Владикавказдан Усть-Лабинск шахарга 800 шеша эм «Иушска» аракчы этикеткалары табылганды. Шешаланы уа акциз маркарлары жокчу. Ол шешала да КъМР-де МВД-ны эксперт-криминал арасына жиберилгенди.

КъМР-де МВД-ны УГИБДД-сыны пресс-службасы.

Жууктубуз

Алапат аруу жерибиз Чегем чухурларын бир кирген, анга экинчи къыйтай не хана къалсын. Бюндө тышындан келгенлеге уа быйлы жомакчы жерге ушайды. Алтыракъылада, Суу Ауузуна (калкыда бурндан жорюгөн аты алайды) баргыра тышанды. Чегем диленин иш къллполюктерин керип къууанды. Хурто-Суртдан чухурла тауусулгачтен жерге дерси асыры кеп адам, улоу болгандан, машинабы жокчон бла бутдан бара эди. Узакк элдеден, шахарладан келген автобусла ол башына жете

таулу ашаркылыны татыуларын кереди. Жол ханында төгерекке - башха къарай тургачтен тишириуга къайдан келгенин сорганыбызда, бир орус сөз да къошмай: «Мен тартымын. Башкычортеанда жашаймын. Бизде да Уралда таяма бек кендило. Ала да урпадаула. Алай мындагысыла уа аладан бийик да бийик, кеп чырайлыгыда. Бу жол бла терчиюкк кере келмеге бери. Анда уа таулу тишириуга бла кеси тилимде пешеме. Бизини ата-бабаларыбыз бурун заманда

«Сизни тауларыгыызча ариула жоккыдула дунияда»

болама мында. Кеп жерлеге бара турганыма. Алай быйлай ариулууну уа биринчи керге кереми. Быйлай тамашалыкк таяма бир жерде да жоккыдула. Аны ючюн энгта да уа тауруулк жерин бир кереим деп келгенме. Тиширыларыгыыз эшген кон юкчилени да бек жаратканыма. Юдеириште да аладан бирер зат алганыма», деди.

Къяны эки ханында орналгачтен ашхана тюз да табыгбатыны кесинден жаратылганыча керюнедиле. Быйлаңы, тик къыяла бла керекден сора да, бир айрымылы байлыгы бардык жолун жаны бла баргачан, гол бакчада, алапатлык кеп торсионно кон базар. Гыйы ташла, улуу агач төпсиле юслерине жайылтып, агырылыккыла уа татылап, чакчадан дун кон кёлкелден башлап хар кинми сейрге квалдырыган къылакчылагы дер кеп зат керёбиз мында. Алапат ариуудула, таулу тишириуны эшиуире. Аны алайыгыныша шагатыча, ала адычуула бла да хапарлаша, къолларында уа тохтауусз ийелерин ишлетеди. Кеп

Чегемли тишируула сатыуларын да бардырадыла, эшиу да эшиуде. мындан кёчтөлгенин да билем», деди. Белгордондан келген оруслу тишируу: «Биринчи кере жаз башында»

Ездэнаны Борис.

боюлу, кеп торсионно халыладан эшилген кийимле, хар бири да кесича, узакк кочнокчелча жыйтырадыла.

Тышындан келген алагач ас бурмай аманлы жокчу. Аладан бирини жаратып, энди аны алама деп төбүресе, экинчисин андан да ит кёрюмүн анга ушайды. Алтын къолпалдыла бизини тишириуларыбыз!

Мында суратчы да соудели. Жанында таулу кийимлери. Алаңы кийим, быйлай суратта тошерге сыйкынне да бардыла. Кеп айлаңы арганаланы уа мындагы жашчыкыла атылагы, эшеклеге миндиредиле.

Ездэнаны Борис а бичакыла, эски аш-суу адырыла да сатады. Андан сора да, аны «ишленгени жеринде эки жарылып, сыйдам жонупу, торлю-торлю суратары болгачтен ташланды да керебиз. Ала бурун заманда кылган таш жумурткадыла. Саугылау алаңы алыргыа сыйкынне да бардыла.

ОСМАНАЛЫ Хыйса. Суртланы автор алгыанды.

Тёре

Хакъсыз ётмек

Предприниматель Хасан Дукаевни Грозныйде тоюно тюз ачыглангылай окуна аны битеуеу шахар билген эди. Шахарда бек ууз аш-азыкк продуктта сатканы бла угъай. Оне-реддедиле, интернеде да, тоюно иеси жаңдурулуку акция эттенини, хар орта кон ётмекти адамлагы жакшы юлешенини юксондөн халпарлай эдиле. Тоюно ал бетинде да жазылганды: «Ыйлыкны орта конюнде ётмек адамлагы хакъсыз бериледи», деп.

Грозныйде ётмек ууз продуктта саналмады, аны багысы дайым да кенден-кеп була барды. Озган жылда ётмек чыгарычуу Шатой заводун ётмеклерины багылары 5-10 сомга дерги кёллөтпеленди, шындо уа бузукка ётмекни багысы 20-25 сомду. Тышындан - Нальчикден бла Махаçкъаладан келтирилген ётмеклени багыларында да къошулганды. Хасан Дукаев къырап бардырууну орта конюна хакъсыз ётмекни» хакъсыз бериледи» деп.

пары терк жайылганды. Муслиман төрелени билмеген адамла быйла сорадыла: «Нек орта конюде?»-деп. Муслиманланы орта коню Чеченде, Ингуштеринде, Дагыстанда да, жарылагы садаккъ бертен төре барды (ётмек, татып зат, хазыр ашарык, пиринч, туз). Башха конюнде да жарылауу садаккъ беримучюдеди. Къуранда алай этиги деген жазуу барды. Аны артыкча абдадан адамла хайрыландыла.

Лариса КАРИМОВА, Грозный. «Российская газета».

Table with contact information for Zaman newspaper, including phone numbers, email addresses, and circulation data.